

Presturinn og trúboðsá hugamaðurinn

Guðmundur Guðmundsson, héraðsprestur

Sr. Jón Jónsson í Möðrufelli tengdist alþjóðlegri trúboðshreyfingu. Hann var í bréfaskiptum við menn erlendis sem Ebeneser Henderson kom honum m. a. í samband við eftir trúboðsferð sína til Íslands 1814-15. B. F. Rönne formaður danska trúboðsfélagsins var einn þeirra og styrkti sr. Jón danska trúboðsfélagið um árabil. Smárit hans, fyrsta kristilega og evangelíska tímaritið á Íslandi, endurspeglar bókasafnið sem var lengi á kirkjuloftinu á Grund.

Guðmundur skoðar safnið vorið 2013

16:45 Opnun sýningar „Safni Jóns lærða“ á bókasafninu á Hrafnagili

Kynning á bókasafninu og sýningunni
Margrét Aradóttir, bókavörður

Um ráðstefnuna

Undirbúningsnefnd

Bjarni E. Guðleifsson og Guðmundur Guðmundsson hafa lengi stefnt að því að gera þessum merkismanni skil. Með þeim hefur Hjalti Hugason undirbúið ráðstefnuna.

Styrktaraðilar

Eyjafjarðarsveit, Norðurorka og Eyjafjarðar- og Þingeyjarprófastsdæmi styrkja ráðstefnuna. Eru þeim færðar bestu þakkir.

Staðsetning

Ráðstefnan er í Laugarborg á Hrafnagili, félagsheimili og tónlistarsal Eyjafjarðarsveitar þar sem er allt til ráðstefnuhalds, góður salur og mötuneyti.

EYJAFJARÐARSVEIT

Þjóðkirkjan
Á NORÐAUSTURLANDI

Upplýsingar og ábyrgðarmaður

Guðmundur Guðmundsson, héraðsprestur
Sími: 897 3302
Netfang: gudmundur.gudmundsson@kirkjan.is
Vefur: eything.com

Sá guðlega þenkjandi náttúruskoðari

Ráðstefna um Jón lærða Jónsson í Möðrufelli í Eyjafirði

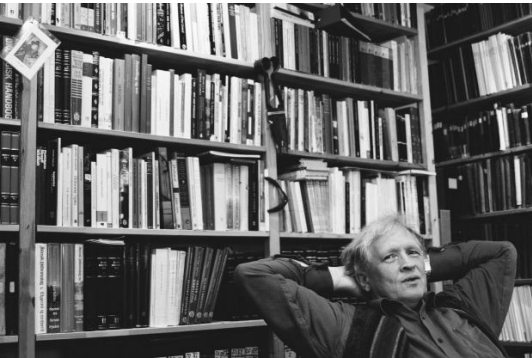
Ráðstefnan verður haldin í félagsheimilinu Laugarborg, Hrafnagili laugardaginn 8. september n.k. kl. 11-17

Ekkert ráðstefnugjald er né þörf að skrá sig. Veitingar verða í boði á vægu verði.

DAGSKRÁ:

11-12:15 *Setning. Maðurinn Jón lærða, sögusvið og einstaklingur Heittrúuð harðneskja. Af séra Jóni, tíðaranda og menningarástandi*

Í erindinu verður lauslega drepíð á ættir og uppruna séra Jóns og síðan stiklað á helstu æviatriðum hans, en hann hóf prestskap á einhverjum mestu hörmungartímum Íslandssögunnar. Meðal annars verður staldrað við rímu þá sem hann orti á námsárum sínum um kamarsetu Þorsteins skelks sem fornar sögur greina frá. Þá verða raktar þær sögur sem gengið hafa af siðavandri harðneskju séra Jóns og skýringa leitað í samfélagi og tíðaranda. Loks verður fjallað um menningarástand í samtíma hans og drepíð á samspil prentverks og handritamenningar eins og það birtist í Eyjafirði fram á dögum Jóns. Í því skyni verða kallaðir til leiks helstu bókamenn sveitarinnar á dögum Jóns.

Viðar Hreinsson, bókmenntafræðingur

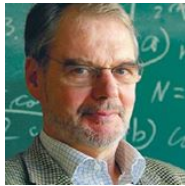
12:15-13:00 *Hádegisverður*

13:00–15:00 *Jón lærði, fræðarinn og náttúruvísindin*
Náttúrskoðarinn og vísindasagan

Bjarni E. Guðleifsson, prófessor emeritus í náttúrufræði

Bjarni hefur nokkur inngangsorð um afritun ritsins á nútímamál sem hann hefur unnið og les valda kafla úr því.

Þorsteinn Vilhjálmsson, prófessor emeritus í eðlisfræði og vísindasögu

Í erindinu verður leitast við að skoða rit Suhms og Jóns lærða, Náttúrskoðarann, í samhengi við samtíma þess og umhverfi, einkum

frá sjónarmiði vísindasögunnar. Þar koma við sögu bæði eðlisfræði, stjörnufræði og líffræði, en sú síðastnefnda var einmitt á forvitnilegu þróunarskeiði um aldamótin 1800 þegar ritið var skrifað. Einnig verður vikið orðum að höfundinum, Pétri Friðriki Suhm, og náttúruvísindum í Danmörku og Noregi um þetta leyti.

Handrit og Veðurdagbækurnar

Sjöfn Kristjánsdóttir, handritafræðingur

Í þessum fyrirlestri munu handrit Jóns Jónssonar lærða skoðuð, þau sem eftir hann liggja í Handritasafni Landsbókasafns. Vel rúmlega hundrað safnmörk í því safni tengjast nafni hans. Þar er um að ræða eiginhandarrit

hans á verkum sínum, uppskriftir annarra á textum hans, bréfaskipti og svo kveðskap Jóns víða í handritum. Sérstaklega verður fjallað um veðurdagbækur þær, sem hann og faðir hans Jón Jónsson prestur í Grundarþingum héldu samanlagt í um hundrað ár eða frá 1747 til 1846. Litið verður til gildis þeirra og fræðilegrar

15:00-15:20 *Kaffi*

15:20–16:35 *Jón lærði, embættismaðurinn, guðfræðingurinn og hugsjónamaðurinn*

Maður á mörkum — Jón lærði, hugarfar, guðfræði og trú

Hjalti Hugason, Prófessor í kirkjusögu

Í erindinu verður fengist við hugmyndaheim Jóns lærða Jónssonar á sviði guðfræði og trúar en jafnframt á víðara sviði samfélags og menningar.

Sérstaklega verður bent á hvernig hann stóð á mörkum gamals tíma og nýs. Annars vegar má líta á hann sem fulltrúa kerfislægs valds í höndum trúarstofnunar. Hins vegar var hann mótaður af nýrri einstaklingshyggju sem óx hröðum skrefum um hans daga. Þá var hann líka mótaður af ólíkum guðfræðilegum hugmyndastraumum og má þar einkum nefna lútherskan rétrúnað og píetsíma. Í fyrirlesturinum verður grafið fyrir um hvernig félags- og menningarlegir þættir, guðfræðistraumar og persónulegir eiginleikar og skaphöfn mótuðu hugmyndir og athafnir Jóns.